

DAN-OCTAVIAN BREAZ (n. 1982, Turda) este critic și istoric de artă, curator la Muzeul de Artă din Cluj-Napoca, doctor în filosofie al Universității Babeș-Bolyai. A urmat un program de studii avansate post-universitare GE-NEC III la New Europe College din București (2009–2010). A publicat critică de artă modernă și contemporană în revistele *Tribuna*, *Steaua*, *Flash Art. Czech and Slovak Edition*, *Revista de filosofie și Arta* (UAP), iar poezie, în *Neuma*, *Steaua* și pe *DLITE. Blog de literatură german-român*. A debutat cu volumul de poezie *Un an crescut la loc* (Editura Școala Ardeleană, 2019). A fost selectat în antologiile *Polifonii pe luciul de oglindă* (Editura Școala Ardeleană, 2019), *Rondul scriitorilor în dialog cu lucrări din patrimoniul Muzeului de Artă Cluj-Napoca* (Editura Mega, 2020), *Declarație pe proprie răspundere. Cenaclul UBB în pandemie* (Editura Școala Ardeleană, 2021), *Și totuși, poezia...* (Editura Beta, 2023). Este membru al Cenaclului Universității Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca (CUBB), condus de poetul Ion Mureșan.

Dan Breaz

Pauză de om

Cluj-Napoca
2023

Ca să te întâlnesc
 Trebuie să-mi lipsești.
 Tu începi să-mi vorbești
 Numai atunci când nu ești,
 De aceea, va trebui să te descopăr
 Nu în preaplinul de tine,
 Care nu știu ce e,
 Ci în absența de tine,
 Singura în stare să-mi arate
 Cum se poate să-mi crești dintre buze
 Și-n același timp să te îndepărtezi,
 Ca să-mi lași în piele
 Tristețea ploii care n-a plouat
 Și visul seminței care n-a rodit,
 Ci a aflat o înălțare căutată de toți
 Și dată mie, cu legământ de tăcere.

Cuprins

Tipar fals	5
Sunt editat.....	6
Ar fi nevoie de niște balize	7
Vei întoarce capul.....	9
Frumoasă doamnă	10
Mașină de citit corpuri	11
Înflorire neagră.....	12
Simulator (I).....	13
În acest vis	14
Întoarcere acasă	15
O altă viață	16
Ceva a început să aibă corp.....	17
Simulator (II)	18
Pământul cerului.....	20
Întrebarea	21
O fată culege fluturi	22
O mică amânare	23
Tot ce ai de făcut.....	24
Film interzis.....	25
Soarele își culegea luminile	26
Mutație	28
Corp străin.....	30
Timp de recuperare.....	31
Câinii prezentului.....	32
Legătură cu viața	33
Supraviețuitori	34
Caut o iertare	35

Materiale sensibile.....	36
Oglindă retrovizoare.....	37
Cu discreția la purtător.....	39
Trezire la viață.....	40
Îngerul de lângă tine.....	41
Următoarea chemare.....	43
Petrecere cu absenți.....	44
Tăcere.....	45
Călătoria veștii.....	46
O armă perfectă.....	47
Grajd pentru oaspeți.....	48
Gardieni.....	49
Cercetătorii ne încredințează.....	51
Alunecare.....	53
Te caut.....	54
Rol dificil.....	55
Neștiință.....	56
Obiect străin.....	57
Mingi negre.....	58
Autenticitate.....	59
Primește-mă.....	60
Spune-mi că pleci.....	61
Se prefac.....	62
Mașină de dat înapoi.....	63
Pauză de om.....	65

© Editura ȘCOALA ARDELEANĂ, 2023

Cluj-Napoca, str. Mecanicilor nr. 48

Redacția: tel.: +40.364.117.252; 0728.084.801

e-mail: office@scoalaardeleanacluj.ro

redactie@scoalaardeleanacluj.ro

Difuzare: tel./fax: +40.364.117.246; +40.728.084.803

e-mail: difuzare@scoalaardeleanacluj.ro,

esadifuzare@gmail.com

www.scoalaardeleanacluj.ro

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

BREAZ, DAN

Pauză de om / Dan Breaz. - Cluj-Napoca :

Editura Școala Ardeleană, 2023

ISBN 978-630-314-042-1

821.135.1

Editor: Vasile George Dâncu

Redactor: Viorel Dădulescu

DTP și copertă: Corina Rezai

Țipar fals

Un țipăt fals e tot atât de real
Ca un țipăt adevărat,
Adică o atingere.
Repetată ori doar mimată
Ea face același lucru.
La fel, vederea unui fapt natural,
Care a fost mult repetat
De circumstanțe și nevoi
Mai vechi decât noi.

Fluturi derivați din frunze,
Tăind aerul ca niște țigle căzând.
Frunze de toamnă, derivate din fluturi,
Tăind aerul ca niște țigle căzând,
Totul – ireal, doar pentru că ți se întâmplă
Ție, acum.

O îmbrățișare de luptă,
O îmbrățișare de iubire
Și capitulările care le urmează
Se suprapun în repetiția identică de gesturi,
O mașină capabilă să însereze omul
Prin înscenări cu același corp și alte rezultate.

Țipar fals suntem pe drumul nostru.
Ca să-l demaști,
Îți trebuie falange lipsă și simțuri zdrobite.

Sunt editat

Îmi trec tot mai greu
Pauzele de om
Pe care mi le impun
Cei care mă obligă
Să-mi amintesc că numele tău,
Identice cu al meu,
E o unitate de măsură,
O formulă prin care sunt permanent editat,
Prin procedeul matematic al scăderii mele din mine,
O formulă prin care puterea obiectelor din jurul meu
Este în mod irațional mărită,
Așa după cum,
În jocul de copii cu potrivirea formelor,
Un eu mai mare, din trecut,
Este în permanență trecut
Printr-un eu mai mic, din prezent,
Pentru a ajunge, cu o viteză crescută,
De partea cealaltă a întâmplărilor.

Ar fi nevoie de niște balize

Între rutina parcursului
Și frumusețea ta
Crește un parc cu globuri luminoase
Și sfere pline cu bilele jocurilor
De noroc.

Ar fi nevoie de niște balize
Care să despartă infernul mișcării
De infernul rămânerii
Și ar trebui standardizate gesturile umane
Prin noi semne de circulație,
Pentru a te abate
Fără să știi ce vei găsi,
Pentru a aștepta în nemișcare,
Fără să știi ce va veni,
Apăsător nu de pierderea curajului,
Cât mai degrabă de greutatea
De a-l ridica din nou în mâini,
Cu așteptările gata trecute
Printr-o foame tocită de tergiversări.

Privești prin lunetă,
Pentru a fixa depărtările juvenile,
Fără a ști că de acolo
Ești fixat și tu de o privire
Grea cât toată depărtarea.

Ți-ar plăcea să-ți spună cineva că te știe
Și să primești cuvinte de laudă pentru curse
Pe care nu le-ai câștigat niciodată.

Vei întoarce capul

Prin organe îți circulă un timp cu văz și auz
Pe care l-ai rostit grăbit, atunci când trebuia
Să iei decizii care gonesc prin noi
Și ne lipsesc înăuntru părți ale lumii inegal încinse,
Precipitări cu corp de iubire sau prietenie,
Din care vom căuta să extragem
Semne exterioare de afecțiune,
Căci acestea sunt chei
Care ne închid în mașina timpului,
Cu viscere palpitând în tăcere și întuneric.

Părți inegal încinse se adună într-o armată amară,
Care mușcă din tine mai rău
Decât paragina și uitarea.
Îți legi durerea aceea de lume cu o fâșie de tăcere
Și cauți să mergi mai departe
Cu un pas înaintea tinereții tale,
Într-o epuizare calmă,
Bântuită de teama că în final,
Pentru câteva secunde,
Vei vedea cine ești
Și vei întoarce capul.

Frumoasă doamnă

Să te cunosc a însemnat să-mi recunosc
O boală de lux.

Doamnă a marilor speranțe,
Am strecurată în inimă
O mașinărie care crește într-un organ fragil,
O priveliște al cărei puls se hrănește din mine
Și nu mai are unde să plece.

Transferul umanului pe alte materiale
E ceva ce numai ție ți-e dat,
Miezul meu nu-și poate schimba locul,
E ros pe dinăuntru
De activitățile mașinale
Ale unui minus natural.
Sunt traversat nu doar de viteza nălucilor tinere,
Ci și de truda lentă
Cu care înaintez printre obiecte întărite de vreme,
Mașini de scris pe corp
Cu cerneluri corozive.

Te rog să-mi ierți alunecarea printre dinții metodei
Și memoria prăfoasă pe care mi-o lasă pe piele.
Adevărul e că la nicio întrecere
N-ar trebui să pornim de pe-aceleași poziții,
Căci suntem deținuți cu datorii și conturi inegale,
Frumoasă doamnă a marilor speranțe.

Mașină de citit corpuri

Amiaza începe să fie presată
De roțile celei mai mari mașini de citit corpuri.

Mă aflu la intersecția limbii sale de metal
Cu lexicul meu de sânge și carne.
Urmează să fiu pronunțat,
Os cu os și gând cu gând.

Îi spun că nu vin din acel pământ,
Că nu am mirosit flori sau pielea femeilor de acolo,
Că nu a existat un corp invizibil de dorințe,
Care să crească din străzi și din pomi
Care, din somnul lor verde,
Să-mi fi auzit pașii,
Să rețină în scoarță un fragment de sunet
Care să mă repete,
Însă chiar acum simt în mine
Un corp de dorințe care mă face să spun
Că eu nu locuiesc aici
Și nu am amintiri din acest loc.

Mașinii i se înmuie glasul în preajma cuvintelor
Cu care a adăugat
Că n-a vrut decât să mă pronunțe mai tare,
Ca să mă aud mai bine,
Că nu a intenționat să mă citească până în carne,
Asta rămâne pentru mai târziu.

Înflorire neagră

Mă țin călare după el,
Corp de pământ ce mă are în el
Pentru că mi-a mușcat copilăria
Și a înghițit-o,
Așa adormită cum era,
După fereastra de gheață
Care-și închide privitorii.

Tunelul spre ea trebuie reconstruit,
El îmi va trece prin inimă.
Acolo se va face o deschizătură
Pentru încă o naștere.
Printr-o spărtură din mine
Va ieși alt copil,
Înconjurat cu resturi de speranță
Și stăpânit de foamea de pământ,
Ca o spărtură în pieptul său
Prin care hrana neagră
Îl va lua în stăpânire,
Probând mânușa de om,
Pentru că trebuie, trebuie să înflorim!

Simulator (I)

Aud că zeii cei noi își fac simulatoare
Care să le ascundă inumanitatea,
Să le acopere, asemenea mânușilor,
Să le ascundă, asemenea costumelor
Sau a cortinelor,
Absența, golul, rana, anomalia, vina.

Trăim și noi într-un simulator
Care ne presează cu degete imense.
Doar cei mai slabi dintre noi își găsesc scăparea,
Aceia cu mijlocul moale,
Care devin repede altceva.

Cei mai puternici se frâng de ei înșiși,
Și vor ieși neconsolați
Din această uitare ca o menghină,
Vii, dar răniți de ei înșiși,
Vii, dar chinuți să-și amintească
Cine erau înainte,
Vegetând fără apă,
Supuși noilor zei,
Care vor ține doar pentru ei
Toate filtrele lumii.

În acest vis

În acest vis al omului
Vom vedea că cei fără iubire
Au în ei și părți care nu funcționează.
Compatibile cu munca și peisajul natural
Ele nasc totuși infecții, boli,
Și vor fi până la urmă deconspirate
De norii artificiali
În spatele cărora zidul pielii omului
Se va face fereastră.

În acest vis al omului
Despre cum să te îndrăgostești,
Folosindu-te de paravane, evantaie și umbrele,
Spectatorii se vor aduna în apa termală,
Fețe de suprafață, manevrând impresii,
Pe când părinții lor,
Se vor duela cu umbrele într-un mare bazin gol,
Inegal arși de soare sau inegal umbriți,
Într-o dezordine de gesturi
Cu care se feresc de norii trimiși din trecut,
Pentru a face parte
Din ultimul vis al omului.

Întoarcere acasă

Doamnă de lungimea unui meridian,
Eu m-am pierdut în logica
Fusului tău orar.

Știu că ai multe călătorii
Ascunse în busola pieptului,
Spre care mă vei trage de mână,
Uitând că nu mai am vârsta spectatorilor
Și că, spre deosebire de tine,
Corp luminos chemat să taie în rocile nopții,
O simplă terasă cu ieșire la mare
Va fi pentru mine un păianjen colțuros,
Întunericul,
Pământ de foste vieți.

Tu luminezi frunza pădurii
Pe o axă a nimfelor.
De aceea, pretențioasa mea doamnă,
Am să îți torn în pantofi timp odihnit
Și, ascuns printre animale neștiutoare,
Voi aștepta să întinerim,
Ca să mă poți face la loc cerb,
Sfâșiat de propriii câini,
La întoarcerea acasă.